

Książnica Beskidzka w Bielsku-Białej
Dział Informacyjno-Bibliograficzny
i Zbiorów Regionalnych

Wisła – królowa polskich rzek

Bielsko-Biała 2017

Zestawienie bibliograficzne Wisła – królowa polskich rzek opracowane przez Dział Informacyjno-Bibliograficzny i Zbiorów Regionalnych Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej, poświęcone zostało rzece Wiśle z okazji przypadającej w 2017 roku 550. rocznicy wolnego flisu na Wiśle oraz w związku z ogłoszeniem roku 2017 Rokiem Rzeki Wisły. Przygotowane materiały mogą służyć bibliotekarzom, nauczycielom, studentom i uczniom do pogłębienia wiedzy na temat rzeki Wisły, jej źródeł, ale i historii, baśni i legend z nią związanych.

Opracowanie ma formę przedmiotową, w której umieszczono publikacje (książki, dokumenty elektroniczne, dokumenty życia społecznego i filmy) oraz artykuły z czasopism, odnoszące się do rzeki Wisły i jej źródeł, jak również do legend i podań do niej nawiązujących. Opracowanie powstało w oparciu o zbiory własne Książnicy Beskidzkiej.

Rzeka Wisła – nazywana królową polskich rzek – jest najdłuższą rzeką naszego kraju i przecina swym biegiem Polskę od Beskidów aż po Bałtyk. Źródła rzeki Wisły znajdują się w Beskidzie Śląskim na stokach Baraniej Góry, skąd wypływają dwa łączące się później potoki źródłowe Wisły – Biała Wisielka i Czarna Wisielka. Wisła ma długość 1048 km, a powierzchnia jej dorzeczy wynosi 194 424 km². Przepływa przez Śląsk, Małopolskę, ziemię lubelską, mazowiecką, kujawską, by na Pomorzu ujść do Bałtyku w miejscowości Mikoszewo.

Wisła od zawsze nierozzerwalnie związana była z Polską. W czasach średniowiecza pełniła rolę naturalnej bariery grodów warownych, chroniąc nowo powstałe państwo piastowskie przed atakami z zewnątrz. W kolejnych stuleciach stała się ważnym szlakiem handlowym. W wiekach XVI i XVII ranga rzeki wzrosła na tyle, że okresy te zwano „złotymi wiekami Wisły”. Trudna historia Polski i czas zaborów spowodowały, że rzeka Wisła stała się symbolem jedności kraju i przetrwania narodu. Takim znakiem stało się także Rodło, przedstawiające stylizowany bieg Wisły z zaznaczonym Krakowem. Zostało zaprojektowane przez Janinę Kłopocką i w 1933 roku przyjęte jako godło Związku Polaków w Niemczech. W 1987 roku wodospadom Białej Wisielki nadano nazwę „Kaskady Rodła”.

Rzeka Wisła stała się źródłem inspiracji artystów różnych dziedzin, przedmiotem legend, poezji, malarstwa. W odniesieniu do naszego regionu warto wspomnieć legendę *Imko Wisielka* Gustawa Morcinka czy legendę Józefa Ondrusza *O narodzinach rzeki Wisły* a także antologię poezji *Od źródeł Wisły : wiersze i gawędy Wiślan*, wydaną przez Grupę Twórców Wiślanie, w której odnaleźć można nie tylko wiersze o rzece Wiśle, ale i o samej miejscowości Wisła. Z polskich twórców motyw Wisły podjęli między innymi: Jan Andrzej Morsztyn, Wincenty Pol, Edmund Wasilewski, Teofil Lenartowicz, Maria Konopnicka, Artur Oppman, Mieczysław Jastrun czy Tadeusz Kubiak. W malarstwie rzekę Wisłę utrwalili przede wszystkim Canaletto, czyli Bernardo Bellotto, oraz Aleksander Gierymski. Rzeka Wisła pojawia się także jako wątek literatury dziecięcej, między innymi w twórczości Hanny Januszewskiej i Jadwigi Gorzechowskiej.

Aby ukazać wagę i znaczenie rzeki Wisły w dziejach Polski, 13 kwietnia 1984 roku otwarto w Tczewie Muzeum Rzeki Wisły, które jest obecnie największym tego typu obiektem w Polsce. Podkreśleniem znaczenia rzeki Wisły w historii i dziedzictwie kulturowym Polski, było ustanowienie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2017 Rokiem Rzeki Wisły.

PUBLIKACJE NA TEMAT RZEKI WISŁY:

- ARKUSZEWSKI Witold: *Wiślane statki pasażerskie XIX i XX w.* Gdańsk, Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1973
- BARAŃSKI Mirosław: *Pasma Baraniej Góry : przewodnik turystyczny.* Warszawa, Kraj 1999
- BESKIDZKA Piątka : Brenna, Istebna, Szczyrk, Ustroń, Wisła : *plan turystyczny.* Kraków, WiP Ostoja 2005/2006 [dot. dokumentu kartograficznego]
- BIELSKO-Biała i region : *Bielsko-Biała, Andrychów, Cieszyn, Kęty, Oświęcim, Wadowice, Wisła, Żywiec : atlas 98/99.* Piwniczna-Młodów, ZOOM – Studio Poligraficzne [1998] [dot. również miejscowości Wisła]
- BILIŃSKA Agnieszka: *Jeziora i rzeki.* Chorzów, Videograf Edukacja cop. 2006
- BLAROWSKI Andrzej, ŚNIEGOŃ Marek: *Przyroda Beskidu Śląskiego : u źródeł Wisły : impresje fotograficzne.* Poznań, Colgraf-Press ; Bielsko-Biała, Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej 1998
- BOGUSZEWSKA Helena: *Siostra z Wisły.* Warszawa, Nasza Księgarnia 1956 [dot. literatury dla młodzieży]
- BOGUSZEWSKA Helena: *Siostra z Wisły, Maria Ezelia.* Warszawa, Nasza Księgarnia 1972, 1975 [dot. literatury dla młodzieży]
- BORKOWSKI Jacek: *Zamki w Polsce : dorzecze Wisły.* Katowice, Videograf II 1997
- BOROWY Waław: *Studia i szkice literackie.* T.1. Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy 1982 [dot. motywu rzeki Wisły w poezji polskiej]
- BORUCKI Marek: *Wisłą do Gdańska.* Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 1974, 1988
- BOŻEK Jacek: *Jak uratować rzekę?.* Bielsko-Biała, Klub Gaja 1997
- BRONIEWSKI Władysław: *Wisła : (fragmenty).* Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy 1982 [dot. motywu rzeki Wisły w literaturze]
- BRONIEWSKI Władysław: *Wisła ; Mazowsze.* Warszawa, Czytelnik 1981 [dot. motywu rzeki Wisły w literaturze]
- BRZESKI Szymon: *Wisła : królowa polskich rzek.* Warszawa, Przedsiębiorstwo Handlowo-Wydawnicze Arystoteles Marek Matusiak 2017
- CHRZAŚCZEWSKA Jadwiga: *Z biegiem Wisły : obrazki o kraju.* Warszawa, Gebethner i Wolff ; Kraków, Gebethner i Spółka 1901
- DANEL Robert: *Wisła.* Bielsko-Biała, Beskidzkie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne 1979 [dot. również miejscowości Wisła]
- DYSKANT Józef Wiesław: *Wojenne floty wiślane 1918–1939.* Warszawa, Rytm 1997
- FAJER Andrzej: *Wisła, Ustroń, Skoczów, Strumień i okolice na starych widokówkach i fotografiach.* Skoczów, Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe „ANFA” cop. 2004 [dot. rzeki Wisły i miejscowości Wisła]
- FICOWSKI Jerzy: *Wisła wpadła do Bałtyku.* Warszawa, Nasza Księgarnia 1987 [dot. literatury pięknej dla dzieci]
- FOLTYŃSKI Zygmunt: *Turystyczna locja sródlądowa.* Warszawa, Sport i Turystyka 1987
- GAJDZIK Bonifacy: *Wisła i okolice.* Warszawa, Kraj 1953 [dot. również

miejsowości Wisła]

GAN Jan Wiesław: *Z dziejów żeglugi śródlądowej w Polsce*. Warszawa, Książka i Wiedza 1978

GIEŁŻYŃSKI Wojciech: *Moja prywatna Vistuliada czyli Dokładny opis rejsu odbytego własnoręcznie hamburką „Michał” przez całą Wisłę aż do Bałtyku, zawarty w dwudziestu dwóch etapach, antrakcie warszawskim, trzech suplementach specjalnych dla amatorów, aneksie ornitologicznym i paru setkach dygresji na temat i nie na temat*. Warszawa, Iskry 1983

GIERSZEWSKI Stanisław: *Wisła w dziejach Polski*. Gdańsk, Wydawnictwo Morskie 1982

GŁÓWCZYŃSKI Stefan: *Żegluga śródlądowa : ekonomika, eksploatacja, organizacja*. Warszawa, Wydawnictwo Komunikacji i Łączności 1979

GORZECHOWSKA Jadwiga: *Flisacy : płynie Wisła, płynie*. Warszawa, Ruch 1967 [dot. literatury dla dzieci]

GORZECHOWSKA Jadwiga: *Szeroka Woda : płynie Wisła, płynie*. Warszawa, Ruch 1967 [dot. literatury dla dzieci]

GORZECHOWSKA Jadwiga: *Wisła śpiewna*. Warszawa, Nasza Księgarnia 1982

HOFF Bogumił: *Lud cieszyński : jego właściwości i siedziby : obraz etnograficzny. Seria I/T.1, Górale Beskidów zachodnich. Początki Wisły i Wiślanie*. Bielsko-Biała, Beskidzka Oficyna Wydawnicza BTKS 1987 [przedruk oryginału Warszawa 1888 ; dot. również miejscowości Wisła]

JAKUBOWSKA Marta: *Warkocz królowny Wisły*. Kraków, Skrzat, cop. 2000 [dot. literatury dla dzieci]

JANISZEWSKI Michał: *Nad karpackimi dopływami Wisły*. Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 1985

JANCZARSKI Czesław: *Nasza ziemia i słońce*. Warszawa, Nasza Księgarnia 1980 [dot. literatury dla dzieci]

JANUSZEWSKA Hanna: *Flisak i Przydróżka*. Warszawa, Nasza Księgarnia 1976 [dot. literatury dla dzieci]

JASIENICA Paweł: *Wisła pożegna zaścianek*. Warszawa, Pax 1951

KAMIŃSKI Marek: *Wisła : 1047 tajemnic : przewodnik Marka Kamińskiego*. Gdańsk, Fundacja Marka Kamińskiego 2010

KLIMEK Andrzej: *Na Baranią Górę – dolinę Czarnej Wisielki*. Wisła, Nadleśnictwo Wisła [1996]

KOBYLIŃSKI Szymon: *Jej Królewska Mość Wisła = Her Majesty the Vistula*. Warszawa, Interpress 1984 [dot. wydania z równoległym tekstem w języku angielskim]

KONARZEWSKI Dominik, KAWUŁOK Michał: *Od wsi do uzdrowiska : dziedzictwo architektoniczne Wisły*. Wisła, Galeria „Na Gojach” 2009 [dot. również miejscowości Wisła]

KOZŁOWSKI Adam: *Grube wody : od Soły po Bug : Soła, Skawa, Raba, Dunajec, Nida, Wisłoka, Wisłok, San, Wieprz, Bug*. Warszawa, Telbit cop. 2003

KROP Jan: *Wisła – miasto u stóp Baraniej Góry : (przewodnik turystyczny)*. Wisła, Towarzystwo Miłośników Wisły 1990 [dot. również rzeki Wisły]

MIGON Piotr: *Rzeki Polski*. Wrocław, Wydawnictwo Dolnośląskie [2004?]

MORCINEK Gustaw: *Legendy i baśnie*. Katowice, Śląsk 1984

NAD WISŁĄ. [red. nauk. Witold Lenart, Artur Magnuszewski, Wiesław Nowicki]. Warszawa, Fundacja na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju [2014] + 1 dysk optyczny CD ROM

OD ŹRÓDEŁ Wisły : *wiersze i gawędy Wiślan*. [red. Aleksandra Oczkowska]. Wisła, Grupa Twórców Wiślanie 2000 [dot. rzeki Wisły i miejscowości Wisła]

ONDRUSZ Józef: *Cudowny chleb i inne godki śląskie : podania, baśnie i opowieści cieszyńskie*. Karvina, Towarzystwo Nauczycieli Polskich w Republice Czeskiej 1996

ONDRUSZ Józef: *Cudowny chleb : podania, baśnie i opowieści cieszyńskie*. Warszawa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 1984

ON THE Vistula. [red. nauk. Witold Lenart, Artur Magnuszewski, Wiesław Nowicki]. Warszawa : Fundacja na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, [2014] + 1 dysk optyczny CD ROM

OSOBLIWOŚCI i atrakcje przyrodnicze Beskidzkiej 5 : *zielona księga Beskidzkiej 5 : praca zbiorowa*. Pod red. Aleksandra Dordy. Cieszyn, Delta Partner. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych 2009

PODWYSOCKI Tadeusz: *Ujarzmianie Wisły*. Warszawa, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza 1981

PODŻORSKI Andrzej: *Nowy przewodnik po Wiśle z mapą*. Wisła, nakł. autora, 1933–34 [dot. również rzeki Wisły]

POPIOŁEK Franciszek, WANTUŁA Andrzej: *Wisła cieszyńska : jej przeszłość i teraźniejszość*. Cieszyn, [B. w.] 1937 [Odbitka autorska – Zaranie Śląskie, R.XIII, z. 3] [dot. również rzeki Wisły]

SAPAŁA Marta: *Krajobrazy Polski : najpiękniejsze rzeki i jeziora*. Poznań, Podsiedlik-Raniowski i Spółka cop. 2004

SOBAŃSKI Marian: *Wisła*. Warszawa, Sport i Turystyka 1956 [dot. wydania z równoległym tekstem polskim, angielskim i niemieckim ; dot. rzeki Wisły i miejscowości Wisła]

SOSNA Władysław: *Ustroń, Wisła, Szczyrk i okolice*. Warszawa, Sport i Turystyka 1983 [dot. również rzeki Wisły]

SOSNA Władysław: *Ustroń, Wisła, Szczyrk i okolice : przewodnik*. Warszawa, Sport i Turystyka 1983 [dot. również rzeki Wisły]

SOSNOWSKI Kazimierz: *Brania Góra i źródła Wisły*. Kraków, Towarzystwo Tatrzańskie 1913

ŚCIEŻKA przyrodnicza w Dolinie Wisły Czechowice-Dziedzice. Jacek Gorczyca [i in.] ; [oprac. Urząd Miasta w Czechowicach Dziedzicach]. Sosnowiec, Progres [2000?]

ŚRODOWISKO przyrodnicze Wisły. Zbigniew Cienciąła [i in.]. Wisła, Galeria „Na Gojach” 2007

SZUKALSKI Jerzy: *Żuławy Wiślane*. Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 1975

TRZAŃSKI Leszek: *Perły polskiej natury*. Katowice, Videograf II 2008

TUSZKO Aleksander: *Wisła przyszłości*. Warszawa, Książka i Wiedza 1976

WINIARSKA Grażyna: *Ustroń i Wisła : przewodnik turystyczny : trasy spacerowe*.

Bielsko-Biała, Lucrum [1998?] [dot. również rzeki Wisły]
WISŁA. [aut. zdjęć Piotr Borowicz i in.]. Bielsko-Biała, AWA [1993] [dot. rzeki Wisły i miejscowości Wisła]
WISŁA : monografia rzeki : praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Piskozuba. Warszawa, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności 1982
WISŁA [1593]–1993 : w czterechsetlecie powstania miejscowości. Red. W[acław] Gojniczek, I[dzi] Panic. Cieszyn, Polskie Towarzystwo Historyczne [1993] [dot. również rzeki Wisły]
WISŁO moja, Wisło stara... : antologia poezji. Kraków, Wydawnictwo Literackie 1986
ZAKWASZENIE Czarnej Wiselki i eutrofizacja zbiornika zaporowego Wisła-Czarne. [pod red. Stanisława Wróbla]. Kraków, Centrum Informacji Naukowej 1995
Z BIEGIEM Wisły : przewodnik geologiczno-krajoznawczy. Warszawa, Wydawnictwa Geologiczne 1967
ZŁOTA księga budowy polskich kanałów żeglugi : praca zbiorowa wraz z mapą „Drogi wodne w Polsce”. Eugenjusz Kwiatkowski [i in.] ; wyd. staraniem i pod red. Rafała Mierzyńskiego. Warszawa, Towarzystwo Propagandy Budowy Dróg i Budowli Wodnych w Polsce 1929
ŻEROMSKI Stefan: *Wisła ; Międzymorze*. Szczecin, Glob 1985 [dot. motywu Wisły w literaturze]
ŻEROMSKI Stefan: *Wisła ; Wiatr od morza ; Międzymorze*. T. 5. Warszawa, Czytelnik 1957 [dot. motywu Wisły w literaturze]
ŻEROMSKI Stefan: *Wisła ; Wiatr od morza ; Międzymorze*. Warszawa, Czytelnik 1973 [dot. motywu Wisły w literaturze]
ŻUŁAWY Wiślane. Praca zbiorowa pod red. Bolesława Augustowskiego. Gdańsk, Zakład Narodowy im. Ossolinskich 1976

DOKUMENTY ELEKTRONICZNE

PODŻORSKI Andrzej: *Nowy przewodnik po Wiśle z mapą* [1 dysk optyczny CD ROM]. Poznań, Digital Center [2005?]
POPIOŁEK Franciszek: *Wisła cieszyńska*. [1 dysk optyczny CD ROM]. Poznań, Digital Center [2005?]

DOKUMENTY ŻYCIA SPOŁECZNEGO

BESKIDZKA 5 – Brenna, Istebna, Szczyrk, Ustroń, Wisła : największe atrakcje pięciu górskich miejscowości. [B.m.], [b.w.] [200-?]
KROP Jan: *Wisła*. [B. m.], Krajowa Agencja Wydawnicza 1980
PRACE baraniogórskie. [red. Andrzej Pańczyszyn]. Wisła, Komisja Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. Stacja Badawcza w Wiśle 1989
WISŁA. [B. m.], Bur Media 1998
WISŁA : [informacje turystyczne, trasy spacerowe, szlaki turystyczne]. [B.m.], [b.w.]

[200-?]

WISŁA : informator. Wisła, Centrum Informacji Turystycznej 2006/2007

WISŁA : informator turystyczny. Wisła: Wiślańskie Centrum Kultury i Informacji 2005

WISŁA : latem i zimą z całą rodziną. Wisła, Urząd Miejski 2006

WISŁA – wyciągi i trasy. Katowice, Witański cop. 2004

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY (Bielsko-Biała): *Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Wisła od źródeł do Bałtyku”*. Bielsko-Biała, Wojewódzki Dom Kultury. Dział Informacji, Wydawnictw i Dokumentacji 1981

ŻYWIOŁ Jan: *Strofy o Wiśle : wybrane cytaty*. Cieszyn, Koło Przewodników Beskidzkich i Terenowych 1984

FILMY

KAMIŃSKI Marek: *Ekspedycja Wisła : i jedyna taka rzeka* [Film]. [1 dysk optyczny DVD]. [Warszawa], Fundacja Marka Kamińskiego 2010

WISŁA [Film]. [1 kas. video VHS]. [Wisła], Wiślańskie Centrum Kultury [199?]

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

AC: *Pułapka na Wisielki*. „Kronika Beskidzka” 1997, nr 30, s. 3 [dot. zapory przeciwpowodziowej w Wiśle Czarnem]

AIP: *Przekopią Mierzęję Wiślana*. „Dziennik Polski” 2017, nr 47, s. A5 [dot. palnów ustawy o budowie szlaku żeglugowego, łączącego Morze Bałtyckie i Zalew Wiślany]

ANDRZEJEWSKA Anna, BUSZA Konrad: *Królowa jest tylko jedna*. “Rowertour” 2017, nr 12, s. 12–17 [dot. 15-dniowej wyprawy rowerowej Wiślana Trasa Rowerową]

ARMATYS Jarosław: *Rejs rzeką dylematów : Wisła: szlak żeglugi czy rezerwat*. „Tygodnik Powszechny” 2008, nr 30, s. 18–19

BARTUŚ Alicja: *Zawracanie Wisły kijem*. „Kronika Beskidzka” 1996, nr 30, s. 4 [dot. „Programu Wisła”]

BAW: *Zdjęcia Street/View pokażą dzikie piękno rzeki*. „Puls Biznesu” 2010, nr 110, s. 23

BELKA Anna: *Krótkie spacer*y. „Rzeczpospolita” 1999, nr 175, s. A14 [dot. rejsów po Wiśle]

BOŻEK Jacek, OWCZARZ Wojciech: *Jak uratować Wisłę?* Bielsko-Biała 1997. Rec.

WĘDRYCH Zofia „Guliwer” 2001, nr 2, s. 20–22

BOŻEK Jacek: *Świat według Bożka*. Rozm. Marcin Płużek. „Kronika Beskidzka” 1994, nr 29, s. 24 [dot. m.in. ogólnopolskiej kampanii „Teraz Wisła”]

BRODA Jan: *Wiślańskie Boginki : podanie*. „Kalendarz Beskidzki” 1966, s. 142–144

BRUN Fryderyk: *Niebezpieczne sąsiedztwo : o powodzi tysiąclecia i innych wylewach Wisły*. „Mówią Wieki” 2017, nr 7, s. 16–19

BUBIN Stanisław: *Tam, gdzie rodzi się królowa...* „Dziennik Zachodni” 1984, nr 236, s. 3, 5 [dot. 150. rocznicy odkrycia źródeł Wisły]

CHMIELEWSKI Marek: *Apetyt na wodę*. „Gazeta Wyborcza” 1992, nr 129, s. 17 [dot. koncepcji Kaskady Dolnej Wisły]

CHWAŚCIŃSKI Bolesław: *Mosty na Wiśle i ich budowniczy*. Warszawa 1997.

Rec. BRATKOWSKI Stefan „Nowe Książki” 1998, nr 6, s. 16

CZERNIK Ewa: *Symboliczne znaczenie Wisły*. „Guliwer” 2001, nr 2, s. 5–8 [dot. Wisły w literaturze]

DŁUGOWSKI Łukasz: *Przedemną most, za mną most, a ja po Wiśle do pracy płynę*. „Gazeta Wyborcza” 2015, nr 172, s. 47 [dot. Warszawy]

FABISIAK Rafał: *Wodne zaniedbania*. „Puls Biznesu” 2015, nr 19, s. 18 [dot. żeglugi śródlądowej]

FESNAK Gabriela: *Flisactwo i żegluga wiślana od XVI do XX stulecia*. „Mówią Wieki” 2017, nr 7, s. 20–23

FESNAK Gabriela: *Wisła w legendach i podaniach*. „Mówią Wieki” 2017, nr 7, s. 12–15

FISZER Józef: *O walce z żywiołem*. Rozm. przepr. Krystyna Bonenberg. „Aura” 2000, nr 4, s. 10–11

FOROWICZ Krystyna: *Kaskady Dolnej Wisły*. „Rzeczpospolita” 1999, nr 128, s. A12 [dot. zagospodarowania regionu dolnej Wisły]

FOROWICZ Krystyna: *Nie przelewać, ale zatrzymywać*. „Rzeczpospolita” 1998, nr 20, s. 27 [dot. budowy zbiorników wodnych]

FOROWICZ Krystyna: *Nie zabijać królowej*. „Rzeczpospolita” 1999, nr 156, s. A8 [dot. budowy zapór w dolnym biegu Wisły]

FOROWICZ Krystyna: *Udana próba, ulga dla środowiska*. „Rzeczpospolita” 1997, nr 180, s. 8 [dot. odprowadzenia solanki do głębokich warstw geologicznych]

FOROWICZ Krystyna: *Zapora na Wiśle jeszcze bezpieczna*. „Rzeczpospolita” 1998, nr 55, s. 25

FURTAK Ewa: *Wisła jak strumyczek*. „Gazeta Wyborcza” 2012, nr 226, dod. „Katowice”, s. 1 [dot. niskiego stanów wód w zbiorniku w Wiśle Czarnem]

GADOMSKI Witold: *Wiślany potwór*. „Gazeta Wyborcza” 2000, nr 51, s. 18–19

GÓRSKI Stanisław: *Królowa*. „Dziennik Zachodni” 1994, nr 121, s. 6 [dot. 160. rocznicy odkrycia źródeł Wisły]

GUZIUR Janusz: *Kwaśna Wisła pod Baranią*. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” 1994, nr 41, s. 6

HOS: *Wielka woda w Wiśle*. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” 2016, nr 50, s. 8

HT: *Kaskady „Rodła”*. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” 1987, nr 38, s. 1 [dot. uroczystości nadania wodospadom Białej Wisielki nazwy „Kaskady Rodła u źródeł Wisły”]

J.G.: *Jak się narodziła Wisła? : (baśń ludowa)*. „Kalendarz Beskidzki” 1972, s. 157–158

JG: *Opisanie źródeł Wisły*. „Kronika Beskidzka” 1984, nr 42, s. 12

KASKADY Rodła u źródeł Wisły. „Dziennik Zachodni” 1987, nr 216, s. 6 [dot. uroczystości pod Baranią Górą]

- KK: *Rodło symbolem łączności z Macierzą*. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” 1987, nr 39, s. 1, 5 [dot. nadania wodospadom u źródeł Wisły nazwy Rodła]
- KK: *Rok rzeki Wisły*. „Kurier Radia Bielsko” 2016, nr 25, s. 7
- KLIS Józef: *Wisła – czysta woda i... odpoczynek*. „Trybuna Robotnicza” 1979, nr 170, s. 4 [dot. obiektów sportowo-rekreacyjnych, zbiorników retencyjnych i oczyszczalni]
- KOCYCH-IMIELSKA Maria: *Podróż do źródeł Wisły*. „Kalendarz Beskidzki” 1984, s. 97–99
- KOŁODZIEJCZYK Marcin: *Cud nad Wisłą*. „Polityka” 2004, nr 32, s. 92–97
- KOŹLENKO Dariusz: *Oddolne osvajanie rzeki*. „Dziennik Gazeta Prawna” 2017, nr 199, s. A16–A17
- KRZEMINSKA Agnieszka: *Rzeka tajemnic*. „Polityka” 2012, nr 15, s. 68–69 [dot. archeologii]
- LEGENDA o rzece Wiśle. „Informator Kulturalny Województwa Bielskiego” 1984, nr 11, s. 30
- LEWANDOWSKA Anna: *Wisła to sprawa narodowa*. „Gazeta Wyborcza” 2017, nr 277, s. 15 [dot. ogólnopolskiej konferencji „Obywatele Rzeki Wisły” w Płocku]
- LUBOSZ Bolesław: *Wisła płynie przez Śląsk*. „Dziennik Beskidzki” 1992, nr 16, s. 4
- MILL Katarzyna [i. in.]: *Rów, w którym płynie mętna rzeka*. „Przekrój” 2013, nr 19, s. 8–11
- MK: *Śladem Wisły*. „Kronika Beskidzka” 2017, nr 12, s. 9 [dot. wyprawy zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Bielsku-Białej]
- MOŃKO Michał: *Most pod specjalnym nadzorem*. „Odra” 1999, nr 11, s. 17–23 [dot. najdłuższego drewnianego mostu na Wiśle pod Wyszogrodem]
- PAPUZIŃSKA Joanna: *Woda urzeczona*. „Guliwer” 2001, nr 2, s. 18–20 [dot. motywu rzeki w twórczości Joanny Papuzińskiej]
- PATAN Tadeusz: *Płyn Wisło, płyn...* „Kronika Beskidzka” 1980, nr 4, s. 16
- PATAN Tadeusz: *Pod prąd Królowej...* „Kronika Beskidzka” 1988, nr, s. 8. Polem.: SIEKIERKA Benedykt: *Pod prąd Królowej – polemiki*. „Kronika Beskidzka” 1988, nr 33, s. 8–9 [artykuł Tadeusza Patana traktował m. in. o wybieraniu kruszywa z rzeki Wisły w okolicach Ustronia]
- PATAN T.: *Śmierć rzeki*. „Kronika Beskidzka” 1983, nr 35, s. 3
- PATAN Tadeusz: *Umieranie Królowej*. „Kronika Beskidzka” 1993, nr 39, s. 16
- PEJKOWSKA Agnieszka: *Rok Rzeki Wisły : scenariusz zajęć dla dzieci młodszych*. „Poradnik Bibliotekarza” 2017, nr 3, s. 35–37
- REYNIAK Jacek: *Dawne miejsca obronne w dorzeczu Górnej Wisły*. „Karta Groni” 1980, nr 9/10, s. 55–74
- ROBIŃSKI Adam: *Zdziczała królowa*. „Tygodnik Powszechny” 2017, nr 9, s. 24–26
- R.P.: *Wielki test o Wiśle*. „Super Express” 2017, nr 234, s. 10 [dot. „Wielkiego Testu o Wiśle” w TVP 1]
- RYBAK Magdalena: *Odepchnąć się patykiem od brzegu*. „Rzeczpospolita” 2006, nr 134, s. A14 [dot. żeglugi po Wiśle]
- SKOTNICKA Gertruda: *Nad Wisłą czyli w Polsce*. „Guliwer” 2001, nr 2, s. 8–17 [dot. Wisły w literaturze]

SOSNA Władysław: *Źródła Wisły na Baraniej*. „Głos Ziemi Cieszyńskiej” 1985, nr 1, s. 5

TAP: *A Wisła jednak zginęła*. „Kronika Beskidzka” 1991, nr 20, s. 9 [dot. nieudanych prac postregulacyjnych w Ustroniu]

TROJAN Elżbieta: *Wisła – królowa polskich rzek : zestawienie bibliograficzne w wyborze*. „Poradnik Bibliotekarza” 2017, nr 3, s. 38–40

(UGB): *Z biegiem Wisły na finiszu*. „Gazeta Beskidzka” 2017, nr 10, s. 8 [dot. projektu uczniów klas 3. gimnazjum im. Jana Pawła II w Bestwinie „Z biegiem Wisły”]

WISŁA płyną pieniądze. „Fakt” 2017, nr 134, dod. „Historia”, s. [I]–II [dot. Wisły jako najważniejszej drogi handlowej świata w XVII wieku [?] wieku]

WRÓBEL Stanisław: *Małopolski program zagospodarowania dorzecza górnej Wisły*. „Aura” 2000, nr 5, s. 7